

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในศตวรรษที่ 21 นี้ การเรียนรู้เพียง 2 ภาษา คือ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ อาจจะไม่เพียงพอต่อการทำงานในอนาคต โดยเฉพาะหลังการเปิดประชาคมอาเซียน จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาที่ 3 เพื่ออนาคตของตนเอง

ภาษาจีนกลาง (Mandarin) เป็นภาษาที่มีคนพูดกันมากที่สุดในโลก และยังเป็นภาษาราชการของประเทศจีน ประเทศที่มีเศรษฐกิจใหญ่อันดับต้นๆของโลก เป็นที่คาดการณ์ว่าจะก้าวขึ้นเป็นผู้นำของโลกยุคใหม่ คงจะเป็นเรื่องดีที่เราจะหัดเรียนรู้ภาษานี้เอาไว้ สุขสันต์ วิเวกเมธากร "ภาษาจีนถือเป็นภาษาที่น่าเรียน เพราะเป็นภาษาที่มีคนใช้มากที่สุดในโลก ดังนั้นในเมื่อเราจำเป็นต้องรู้จักเขา ต้องติดต่อกับเขา ถ้าเราอ่านเขียนภาษาจีนได้ ถามว่าเราได้เปรียบไหม เราได้เปรียบ

ภาษาจีนถือเป็นภาษาที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารภาษาหนึ่งมากพอกับภาษาอังกฤษไม่ว่าจะเป็นการค้นหาข้อมูลความรู้ต่างๆ การประกอบอาชีพ การตกลงเจรจาสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน หรือ การใช้ในชีวิตประจำวัน ภาษาจีนล้วนเข้ามามีอิทธิพลมากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงตระหนักถึงความสำคัญของภาษาจีน โดยกำหนดให้เป็นกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศที่นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความพอใจ

ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่งที่ได้รับคามนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากปัจจุบันประเทศจีนมีบทบาทสำคัญมากในด้านการค้าและเศรษฐกิจ อีกทั้งยังมีการร่วมลงทุนในธุรกิจต่างๆ ระหว่างไทยและจีนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับความสัมพันธ์ทางการทูตที่ดีของทั้งสองประเทศ จึงเกิดความร่วมมือกันในการศึกษาอย่างต่อเนื่องด้วยดีเสมอมา (ศูนย์ข้อมูล เพื่อ ธุรกิจไทยจีน, 2557) กระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุภาษาจีนไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ซึ่งสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสามารถเปิดหลักสูตรในรูปแบบต่างๆ ได้และผู้เรียนที่มีความสนใจก็สามารถที่จะเลือกเรียนในหลักสูตรนั้นๆ ได้ตามความสนใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนที่สอนใน

ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีการเปิดสอนวิชาภาษาจีนกันอย่างกว้างขวาง แต่สภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในทุกระดับการศึกษาของประเทศไทยยังมีปัญหาอยู่มาก เช่น ปัญหาการขาดครูที่จบการศึกษาปริญญาตรีในสาขาภาษาจีน หรือ สาขาการสอนภาษาจีนโดยตรง ปัญหาจากการเรียนการสอนภาษาจีนที่ยังไม่ได้มาตรฐานของโรงเรียนในพื้นที่ต่างๆ เนื่องจากยังไม่มีกำหนดมาตรฐานกลางของการจัดการเรียนการสอน ประกอบกับเอกสารตำราเรียนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันก็มีความหลากหลาย อันส่งผลให้เกิดรูปแบบวิธีการสอนและเนื้อหาที่หลากหลายด้วย มีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะต่างคนต่างทำ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์และทักษะทางภาษาของนักเรียนที่เรียนภาษาจีน (ประพิณ มโนมัยพิบูลย์, 2548) นอกจากนี้งานวิจัยการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ยังแสดงว่ามีประวัติการจัดการเรียนการสอนอย่างยาวนาน แต่ยังพบปัญหาต่างๆ หลายประการซึ่งส่วนหนึ่งของปัญหาที่พบคือ ประสิทธิภาพการเรียนรู้ต่ำ ผู้เรียนจำนวนมากไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและแบบเรียนที่ใช้ในประเทศไทยขาดความเหมาะสมแบบเรียนที่นิยมใช้ไม่จะเป็นการเรียนการสอนในระบบหรือนอกระบบ มีการใช้แบบเรียนที่ผลิตจากประเทศจีนเสียเป็นส่วนใหญ่ ตลอดจนวิธีการสอนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ครูผู้สอนขาดเทคนิคการสอน ที่จะดึงดูดให้ผู้เรียนตั้งใจและสนใจเรียนภาษาจีน (สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ห้วงค์ ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาจีนของนักเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ พบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนเรียนภาษาจีนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เนื่องจากครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่หลากหลาย ไม่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสอนทักษะการฟังที่ยึดรูปแบบเดิม โดยครูเสนอเนื้อหา ใบงาน อธิบายแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมน้อย นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายขาดความกระตือรือร้นในการเรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาจีน จึงส่งผลทักษะทางภาษาจีนของนักเรียนไม่ประสบความสำเร็จ การศึกษาจากสภาพและสาเหตุของปัญหาดังกล่าว หากไม่ได้รับการปรับปรุงหรือแก้ไขตามความสำคัญแล้ว จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในขั้นต่อไป

ดังนั้นการเรียนการสอนโดยใช้พินอินและนำแนวคิดของกาเยมาใช้สำหรับการเรียนการสอนน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการเรียนภาษาจีนให้แก่ นักเรียน โดยเฉพาะทักษะการฟังและการเขียนพินอินภาษาจีน ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการพัฒนาความสามารถการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน โดยใช้แนวคิดของกาเย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการพัฒนาความสามารถการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 โดยใช้แนวคิดของกาเย่
2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้การฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน
3. ศึกษาความคงทนความสามารถการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน โดยใช้แนวคิดกาเย่
4. ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้การฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีนโดยใช้แนวคิดของกาเย่

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน โดยใช้แนวคิดของกาเย่เพิ่มขึ้น
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้แนวคิดของกาเย่ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
3. นักเรียนมีความคงทนความสามารถการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีนหลังจากเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของกาเย่ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้การฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีนโดยใช้แนวคิดของกาเย่ระดับมาก

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาคุสิต พณิชยการกรุงเทพฯ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 7 ห้อง จำนวนทั้งหมด 278 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาคุสิต พณิชยการ กรุงเทพฯ 1 ห้องจำนวน 30 คน การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การเรียนรู้การฟังและการเขียนระบบพินอิน โดยใช้แนวคิดของกาเย่

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีนของนักเรียน ความคงทน ความสามารถในการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีนหลังจากที่เรียนรู้โดยใช้แนวคิดของกาเย่ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้การฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้การฟังและการเขียนระบบพินอิน โดยใช้แนวคิดของกาเย่

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา คือ เรื่องการพัฒนาความสามารถในการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีนของนักเรียนระดับชั้นปวช. ปีที่ 1 โดยใช้แนวคิดของกาย โดยมีเนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนที่ใช้พูดในชีวิตประจำวัน จำนวน 7 เรื่อง 140 คำ

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถในการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีนได้ดีขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางสอนสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาจีน ใช้แก้ปัญหาการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน

1.6 นิยามศัพท์

การพัฒนาความสามารถการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน หมายถึง การเรียนรู้ภาษาจีนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โดยใช้แนวคิดของกายมาเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการเขียนระบบพินอินซึ่งได้จากการทำแบบฝึกและแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

แนวคิดของกาย หมายถึง หลักการของกาย มี 9 ขั้นตอน ดังนี้ 1) เร่งเร้าความสนใจ 2) บอกวัตถุประสงค์ 3) ทบทวนความรู้เดิม 4) นำเสนอเนื้อหาใหม่ 5) ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ 6) กระตุ้นการตอบสนองบทเรียน 7) ให้ข้อมูลย้อนกลับ 8) ทดสอบความรู้ใหม่ 9) สรุปและนำไปใช้

ระบบพินอินภาษาจีน คือ เป็นการเขียนทับศัพท์ด้วยอักษรโรมัน (Romanization) การกำหนดให้ใช้ตัวอักษรตัวหนึ่ง สำหรับแทนเสียงหนึ่ง ๆ ในภาษาจีนไว้อย่างตายตัวเช่น b และ d ในระบบพินอิน เป็นเสียง "ป" และ "ด" ตามลำดับ การใช้ระบบนี้ทำให้เขียนการอ่านภาษาจีนได้สะดวกขึ้น

ความคงทนของความสามารถการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน หมายถึง ระดับความสามารถการฟังและการเขียนระบบพินอินภาษาจีน ครั้งที่ 2 เมื่อทิ้งระยะเวลาผ่านไป 2 สัปดาห์ นักเรียนมีคะแนนสอบเท่าเดิมหรือสูงขึ้นกว่าครั้งที่ 1 วัดผลโดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน